

สัมฤทธิ์ผลในการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537

นฤมล สิ้นสุพรรณ *
อุดมศักดิ์ มหาวีรวัฒน์*
วุฒิมงคล ลิ้มปวีโรจน์**
อรอนงค์ อรัญเสน ***
ฝากจิต คุณุรัตน์ ***

ชลอ อินทรขาว *
ศรีน้อย มาศเกษม *
สุรพล เวียงนนท์ ***
อภิชาติ จิระวุฒิมงคล ***
อรณรงค์ เย็นเกษม ***

* ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน

** ภาควิชาปรสิตวิทยา

*** ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Achievement in Personality and Ethics Development

1st year medical student, 1994 Academic year.

Narumon Sinsupan, *

Udomsak Mahaweerawat, *

Wutipong Limviroj, **

Onanong Aranyasen, ***

Faakjit Khunurat, ***

Chalor Intarakhao, *

Srinoi Maskasame, *

Surapon Wiangnon, ***

Apichat Jiravuttipong, ***

Orranong Yenkasame. ***

* Department of Community Medicine,

** Department of Parasitology

*** Student Affairs, Faculty of Medicine, Khon Kaen University.

Personality and Ethics Development for the first year medical students, 1994 Academic Year.

Objective

1. To establish and develop personality in order to promote good leadership and member the essential merit and ethics that correlate to the social needs of students.
2. To build up and create appropriate values in Thai society among the students themselves especially in terms of unity, affection and a sense of belonging to each other and to the Academic Institute.
3. To develop the students in terms of Social, Emotional & Moral behaviour so that they can adapt to the new society.
4. Build up the sensitivity and responsibility of students t society and to the country after graduation.

Methods - Assigning the students to attend the 2 night camp,s activities. There was an Analysis lecture of the present situation, social problems and human behaviour. There was a video show about the Development trends or the 'new life' Community Development. Example of development experiences, leadership and human relations were raised. There was a planning group meeting, arranging a project, self and family developmen activities, The proposal of group and other activities from evaluation by collective observations, interviews and questionnaires. It has been found that to accomplish the target object. The students program needed to be supplemented & develop in order to get better personality, leadership and member, good merit & ethics in society. Appropriate values had to be emphasized such as unity, affection, relationships with one another, a price in the institute, adaptation to colleagues and the environment. These values also include the feeling of responsibility for society that effect the entire country in the future.

The recommendation from students and lecturers who attended this program is that it should have there activities for the 2 nd year and the 3 rd year students and there should be a change of locations for demonstration. The suggested place should be within a walking distance to the campus and provide proper accommodation and a conference room. Interesting & effective media should be used. There main meals should be arranged and the light meal or snack could be reduced. Public relations procedure should be advertised throughroughly and lecturers should participate in the activities, The evaluation should be done regularly so as to adjust and improve the weak points and consequently become the faculty policy Further more. The academic program should include the merit and ethical teaching and the supplementary activities should be continuously administered until graduation.

บทคัดย่อ

การจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความมีคุณธรรมและจริยธรรม ที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคมแก่นักศึกษา
2. ปลุกฝัง และสร้างค่านิยมที่ถูกต้องดีงามในสังคมไทยให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษาแพทย์ โดยเฉพาะความสามัคคี ความรัก ความผูกพันต่อกันและกัน และต่อสถาบันการศึกษา
3. พัฒนานักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมใหม่ได้อย่างรวดเร็ว
4. เสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อสังคมและประเทศชาติโดยเฉพาะเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว

วิธีการ

โดยพานักศึกษาเข้าค่าย 2 คืน 2 วัน และมีการบรรยาย วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาสังคม การวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ ฉายวิดิทัศน์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแบบผสมผสานหรือการพัฒนาชุมชนชีวิตใหม่ ตัวอย่างประสบการณ์การพัฒนา ความเป็นผู้นำและมนุษยสัมพันธ์ มีการประชุมกลุ่มวางแผน วางโครงการ และกิจกรรมการพัฒนาดตนเอง ครอบครัวยุ โสนอผลการประชุมกลุ่ม และกิจกรรมอื่น ๆ จากการประเมินผลโดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม พบว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยนักศึกษาได้รับการเสริมสร้าง และพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีคุณธรรม และจริยธรรมที่ดียิ่งในสังคม ค่านิยมที่ถูกต้องในแง่ความสามัคคี ความรัก ความผูกพันต่อกันและความปรองดองกัน ความรักความภาคภูมิใจในสถาบัน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมอันจะมีผลต่อประเทศชาติในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและอาจารย์ผู้สังเกตการณ์ในการอบรมครั้งนี้คือ ควรทดลองจัดกับนักศึกษาในชั้นปีที่ 2 และ 3 โดยเปลี่ยนสถานที่ให้ใกล้ธรรมชาติ สะดวกในการเดินทางไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยจนเกินไป

มีที่พัก ห้องน้ำ และห้องประชุมที่เหมาะสม มีสื่อที่น่าสนใจ แผ่นใสชัดเจน เพิ่มอาหารหลัก 3 มื้อให้เพียงพอ ลดอาหารว่าง ประชาสัมพันธ์เชิญชวนคณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง และจัดกิจกรรมให้คณาจารย์ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีการประเมินผลการจัดอบรมทุกครั้ง เพื่อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และเสนอเป็นนโยบายของคณะแพทยศาสตร์และมหาวิทยาลัยต่อไป นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาในทุกชั้นปีควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และจัดกิจกรรมส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

บทนำ

สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสังคมใหญ่สังคมหนึ่ง ที่นักศึกษาทุกคนจะต้องมาใช้ชีวิตร่วมกัน ในระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนาน การหล่อหลอมคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์นอกเหนือจากการประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้จนครบถ้วนและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้แล้ว สิ่งหนึ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องตระหนัก และดำเนินการไปพร้อมกับการให้คำปรึกษา คือ การพัฒนาจิตใจ และบุคลิกภาพของนักศึกษา อย่างมีระบบและมีขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้รับความรู้ประสบการณ์ ตลอดจนมีแนวทางดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและดีงามเปี่ยมด้วยคุณธรรม^{1,2,3,4} ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงเห็นสมควรจัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม นักศึกษาชั้นปี โดยเริ่มจัดกับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 เป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2537

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความมีคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคมแก่นักศึกษาแพทย์
2. เพื่อปลุกฝังและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องดีงามในสังคมไทย ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษาแพทย์ โดยเฉพาะความสามัคคี ความรัก ความผูกพันต่อกันและกัน และต่อสถาบันการศึกษา
3. เพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมใหม่ได้อย่างรวดเร็ว

4. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว

วิธีการ

ดำเนินการฝึกอบรมนักศึกษานอกสถานที่ ณ ศูนย์ฝึกกีฬาจังหวัดขอนแก่น ตำบลโคกศรี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยวิทยากรจากศูนย์ประสานงานการพัฒนาสังคม และศูนย์อาสาเตรียมประชาชนแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 10-12 มิถุนายน 2537 โดย

1. บรรยาย
  - วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาสังคม
  - วิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์
2. ฉายวีดิทัศน์
  - แนวทางการพัฒนาแบบผสมผสานหรือ
  - การพัฒนาชุมชนชีวิตใหม่
  - ตัวอย่าง ประสบการณ์การพัฒนา
  - ความเป็นผู้นำและมนุษยสัมพันธ์
3. ประชุมกลุ่มวางแผน วางโครงการ และกิจกรรม การพัฒนาตนเองครอบครัว
4. เสนอผลการประชุมกลุ่ม
5. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
6. กิจกรรมอื่นๆ เช่น พิธีเคารพธงชาติ ภายบริหาร ฝึกระเบียบ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ความสะอาด บริหารจิต
7. จุดเทียนอุทิศการณการพัฒนา และปิดการฝึกอบรม

การประเมินผล

1. ด้านนักศึกษา

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 มีจำนวนทั้งสิ้น 127 คน แบ่งเป็นเพศชาย 47 คน หญิง 80 คน เข้ารับการฝึกอบรม 124 คน ขาด 3 คน เนื่องจากป่วย ได้ทำการประเมินผล โดยสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมสัมภาษณ์นักศึกษาและใช้แบบสอบถามเมื่อจบการฝึกอบรม จากการแจกแบบสอบถาม 124 ชุด ได้รับกลับคืน 118 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.16

แบบสอบถามจะถามข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาและเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้านวิทยากรความเหมาะสมของวิทยากร และสื่อที่วิทยากรใช้ในการ

อบรม ด้านสถานที่ ด้านอาหาร ด้านพาหนะ และ ความเหมาะสมของระยะเวลาที่จัด จากการวิเคราะห์ข้อมูลพอสรุปได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

แบบสอบถามที่ได้รับทั้งสิ้น 118 ชุด แบ่งเป็นเพศชาย 39 คน (ร้อยละ 33.1) เพศหญิง 76 คน (ร้อยละ 64.4) ไม่ระบุ 3 คน (ร้อยละ 2.5)

ตาราง 1 นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537

เพศ		รวม
ชาย (คน)	หญิง (คน)	
47 (37.00%)	80 (63.00%)	127 (100%)

ตาราง 2 นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ที่เข้ารับการอบรม พัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม

การเข้าอบรม	เพศ		รวม
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
เข้า	44 (93.62%)	80 (100.00%)	124 (97.64%)
ไม่เข้า	3 (6.38%)	-	3 (2.36%)
รวม	47(100%)	80(100%)	127(100%)

2) ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ

2.1 ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

- ค่อนข้างมาก 75 ราย (ร้อยละ 63.6)
- มาก 22 ราย (ร้อยละ 18.6)
- น้อย 21 ราย (ร้อยละ 17.8)

2.2 ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

ค่อนข้างมาก	71 ราย	(ร้อยละ 60.2)
มาก	30 ราย	(ร้อยละ 25.4)
น้อย	17 ราย	(ร้อยละ 14.4)

2.3 ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมและจริย- ธรรมที่ดีงามในสังคมนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	69 ราย	(ร้อยละ 58.8)
ค่อนข้างมาก	42 ราย	(ร้อยละ 35.6)
น้อย	7 ราย	(ร้อยละ 5.9)

2.4 ความสามัคคี ความรัก ความผูกพัน ต่อกันและความปรองดองกัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความ เห็นว่า

มาก	62 ราย	(ร้อยละ 52.5)
ค่อนข้างมาก	46 ราย	(ร้อยละ 39.0)
น้อย	8 ราย	(ร้อยละ 6.8)
น้อยที่สุด	2 ราย	(ร้อยละ 1.7)

2.5 ความรักและความภาคภูมิใจในสถาบัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	54 ราย	(ร้อยละ 45.8)
ค่อนข้างมาก	53 ราย	(ร้อยละ 44.9)
น้อย	10 ราย	(ร้อยละ 8.5)
น้อยที่สุด	1 ราย	(ร้อยละ 0.8)

2.6 การปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	64 ราย	(ร้อยละ 54.2)
ค่อนข้างมาก	48 ราย	(ร้อยละ 40.7)
น้อย	6 ราย	(ร้อยละ 5.1)

2.7 การเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับ ผิดชอบต่อสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	66 ราย	(ร้อยละ 55.9)
ค่อนข้างมาก	48 ราย	(ร้อยละ 40.7)
น้อย	4 ราย	(ร้อยละ 3.4)

3). ด้านวิทยากร

3.1 ความเหมาะสมของวิทยากรที่เชิญมา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	55 ราย	(ร้อยละ 46.6)
ค่อนข้างมาก	51 ราย	(ร้อยละ 43.2)
น้อย	10 ราย	(ร้อยละ 8.5)
น้อยที่สุด	2 ราย	(ร้อยละ 1.7)

3.2 สื่อที่วิทยากรใช้ในการอบรมนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

ค่อนข้างมาก	54 ราย	(ร้อยละ 45.8)
มาก	43 ราย	(ร้อยละ 36.4)
น้อย	16 ราย	(ร้อยละ 13.4)
น้อยที่สุด	4 ราย	(ร้อยละ 3.4)
ไม่ตอบ	1 ราย	(ร้อยละ 0.8)

4). ด้านสถานที่

4.1 ความเหมาะสมของสถานที่และบรรยากาศ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสม

ค่อนข้างมาก	57 ราย	(ร้อยละ 48.3)
มาก	39 ราย	(ร้อยละ 33.1)
น้อย	15 ราย	(ร้อยละ 12.7)
น้อยที่สุด	7 ราย	(ร้อยละ 5.9)

5). ด้านอาหาร

5.1 ความเหมาะสมของอาหารที่จัดให้ตลอด ระยะเวลาที่เข้าค่าย นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

มาก	96 ราย	(ร้อยละ 81.4)
ค่อนข้างมาก	19 ราย	(ร้อยละ 16.1)
น้อยที่สุด	2 ราย	(ร้อยละ 1.7)
น้อย	1 ราย	(ร้อยละ 0.8)

6). ด้านพาหนะ

6.1 ความเหมาะสมของพาหนะที่รับส่ง นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

ค่อนข้างมาก	55 ราย	(ร้อยละ 46.6)
มาก	43 ราย	(ร้อยละ 36.4)
น้อย	18 ราย	(ร้อยละ 15.3)
น้อยที่สุด	2 ราย	(ร้อยละ 1.7)

7). ระยะเวลาที่จัด 2 คืน 2 วัน

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า		
เหมาะสม	73 ราย (ร้อยละ 61.9)	
ไม่เหมาะสม	44 ราย (ร้อยละ 37.3)	
โดยเสนอเป็น	1 วัน 1 ราย	
	3 วัน 12 ราย	
	4 วัน 5 ราย	
	5 วัน 9 ราย	
	7 วัน 9 ราย	
	10 วัน 1 ราย	
	3-4 วัน 1 ราย	
	3-5 วัน 3 ราย	
	4-5 วัน 1 ราย	
	5-7 วัน 1 ราย	
ไม่ตอบ	1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.8	

8). ข้อเสนอแนะ

8.1 ด้านกิจกรรม

8.1.1 ควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ นอกจากการดูวีดิทัศน์และร้องเพลง เช่น การเล่นเกมหรือแข่งขันระหว่างกลุ่ม และควรเปลี่ยนสถานที่บ้าง เพราะการนั่งในที่แคบ ๆ เป็นเวลาหลายชั่วโมงตลอดทั้งวันค่อนข้างน่าเบื่อ นอกจากนั้นควรมีการเปลี่ยนกลุ่มบ้าง เพื่อให้สมาชิกรู้จักกันมากขึ้น

8.1.2 การแบ่งกลุ่มควรจัดกลุ่มละ 5-7 คน เพื่อจะได้ทำงานกันทุกคนจะทำให้ได้ประสบการณ์เสริมสร้างการเป็นผู้นำอย่างทั่วถึง

8.1.3 กิจกรรมตอนเช้า ควรมีกิจกรรมหลากหลาย ควรมีเรื่องสนุก ผ่อนคลายบ้างในครั้งนี้อธิบายจะเครียดจนน่าเบื่อ

8.1.4 กิจกรรมช่วงสุดท้ายในเวลา 22.00 น. ควรเลิกเพื่อให้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น

8.1.5 กิจกรรมที่สมควรเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก และมีการเสริมความรู้

8.2 ด้านวิชาการและสื่อที่ใช้ในการอบรม

8.2.1 วิทยากรควรมีเทคนิคในการจูงใจ พูดตรงประเด็นและเลิกให้ตรงเวลา

8.2.2 สื่อควรจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เข้ารับการอบรม แผ่นใสควรเขียนให้ชัดเจน

8.3 ด้านสถานที่

ควรเป็นสถานที่ใกล้ธรรมชาติ และควรเปลี่ยนไปจัดที่อื่น ๆ บ้างเช่น เขื่อนอุบลรัตน์ ภูกระดึง ฯลฯ นอกจากนั้นควรมีที่พักและห้องน้ำเพียงพอกับจำนวนคน

8.4 ด้านอื่นๆ

8.4.1 อยากให้มีการฝึกอบรมจิตมากกว่านี้

8.4.2 ควรจัดให้มีเวลาพักผ่อนอาบน้ำ ทำธุระส่วนตัวมากกว่านี้ การอบรมจึงจะประสบผลสำเร็จมากขึ้น ผู้ฟังจะได้มีความพร้อมในการรับสาระมากขึ้น

8.4.3 พื้นฐานทางด้านทฤษฎี เนื้อหาสาระในการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในครั้งนี้มีพื้นฐานอยู่แล้วควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่านี้

8.4.4 ควรมีกิจกรรมที่ให้ความบันเทิงบ้าง ช่วงเวลาอบรมกลางคืน ควรมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้าอบรมไม่ง่วงไม่เบื่อ

8.4.5 อาหารบริการดีมากควรมีอาหาร 3 มื้อ กับผลไม้ ไม่ต้องมีอาหารว่างทำให้ง่วง ควรมีการออกกำลังกายตอนเย็น โดยมีการเล่นกันเองจะได้ทำ ความรู้จักกัน เวลาที่ใช้ดีเกินไปเพราะต้องตื่นแต่เช้ามาออกกำลังกายโดยฝึกโยคะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมากทำให้ผ่อนคลายได้ดี

8.4.6 ควรจัดก่อนช่วงเปิดเทอมสักเล็กน้อย

8.4.7 ควรให้สมาชิกที่มาอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ตักอาหารและจัดอาหารรับประทานเอง แม่ครัวมีหน้าที่ทำอาหารเท่านั้น เมื่อรับประทานเสร็จแล้วก็ให้สมาชิกนำเศษอาหารไปรวมกัน และล้าง คว้าใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ ที่นอนก็ควรนำมากองรวมกัน โดยให้สมาชิกจัดเอง ไม่ต้องจัดเตรียมไว้ให้

สรุป

จากการประเมินผลการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ที่ผ่านมามีผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี

งามในสังคม ค่านิยมที่ถูกต้องในแง่ความสามัคคี ความรัก ความผูกพันต่อกันและความปรองดองกัน ความรักความภาคภูมิใจในสถาบัน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม อันจะโยงถึงประเทศชาติในโอกาสต่อไป

2. ด้านอาจารย์และผู้สังเกตการณ์

จากการประชุมเพื่อสรุปผลการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ด้านอาจารย์ และผู้สังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ถ้าพิจารณาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นับว่าบรรลุวัตถุประสงค์เป็นที่น่าพอใจ
2. ด้านวิทยากรและสื่อ วิทยากรมีน้อย ทำให้ผูกขาดการพูด ส่วนสื่อ แผ่นใสเก่าไม่ชัดเจนผู้นั่งด้านหลังมองไม่เห็น
3. บรรยากาศการอบรม นักศึกษานั่งฟังการบรรยายนานเกินไปกิจกรรมนันทนาการมีน้อย ทำให้บรรยากาศในห้องอบรมเครียด นักศึกษาบางรายไม่ให้ความสนใจ
4. ด้านที่พัก อาคารที่พักเก่าชำรุด ทำให้ผู้พักอาศัยไม่ได้รับความสะอาดสบายเท่าที่ควร โดยเฉพาะห้องน้ำไม่สะอาดและอยู่นอกอาคารไม่ปลอดภัยต่อการใช้จ่ายค่าน้ำ
5. ด้านอาหาร อาหารว่าง ภาชนะไม่เพียงพอและรสชาติไม่ชวนรับประทาน
6. ด้านคณาจารย์ คณาจารย์ในคณะยังมีส่วนร่วมกับกิจกรรมดังกล่าวน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทดลองจัดในชั้นปีที่ 2 และ 3 อีก โดยปรับปรุงในด้านการเดินทาง และระยะทางไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยจนเกินไป มีที่พัก ห้องน้ำ ห้องประชุมเหมาะสม
- 1.2 วิทยากร มีจำนวนมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในการอบรมให้น่าสนใจยิ่งขึ้น
- 1.3 กิจกรรมการฝึกอบรม ควรสอดแทรกนันทนาการเช่นเกมส์ให้มีการลูกนั่งเปลี่ยนบรรยากาศเพลงควรร่วมสมัยและเหมาะสมกับวัย
- 1.4 สื่อที่ใช้ สื่อต่าง ๆ ควรเตรียมให้พร้อม แผ่นใสควรชัดเจน

1.5 อาหาร ควรเพิ่มอาหารหลัก 3 มื้อให้เต็มที่ ลดอาหารว่างและงดอาหารมื้อดึก โดยอาจจะมีเพียงน้ำเย็นหรือน้ำหวานให้ดื่มเวลาพัก แต่อาจมีน้ำและของว่างสำรองไว้สำหรับบางคนที่ยิว

2. คณาจารย์ ควรประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์ได้ทราบโดยทั่วถึงและเปิดรับสมัครให้คณาจารย์ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ เพื่อจูงใจให้คณาจารย์มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

3. ควรมีการประเมินผลทุกครั้งที่ได้จัดการอบรมเพื่อทราบจุดดีจุดด้อย และนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. เสนอเป็นนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย

5. ควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องในทุกชั้นปีจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

สรุป

โครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ซึ่งฝ่ายกิจการนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับครูประจำชั้น และผู้ช่วยครูประจำชั้นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ได้ทดลองจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2537 นั้น นับว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาได้รับการเสริมสร้าง และพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีคุณธรรม และจริยธรรมที่ต้งงามในสังคมค่านิยมที่ถูกต้องในแง่ความสามัคคีความรักความผูกพันต่อกันและความปรองดองกัน ความรัก ความภาคภูมิใจในสถาบัน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมอันจะมีผลต่อประเทศชาติในอนาคต

สำหรับข้อเสนอแนะทั้งด้านนักศึกษา อาจารย์ และผู้สังเกตการณ์พอประมวลได้คือ ควรทดลองจัดในชั้นปีที่ 2 และ 3 อีกโดยเปลี่ยนสถานที่ฝึกอบรมให้ใกล้ธรรมชาติ สะดวกในการเดินทาง ไม่ไกลจนเกินไป มีที่พัก ห้องน้ำ และห้องประชุมที่เหมาะสม เพิ่มวิทยากร สอดแทรกกิจกรรมนันทนาการเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ โดยมีทั้งเกมส์ และเพลงร่วมสมัยเหมาะสมกับวัย มีสื่อที่น่าสนใจ แผ่นใสชัดเจน เพิ่มอาหาร หลัก 3 มื้อให้เพียงพอ ลดอาหารว่าง ประชาสัมพันธ์เชิญชวนคณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและจัดกิจกรรมให้คณาจารย์ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีการประเมินผลการจัดอบรมทุกครั้ง เพื่อ

ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอเป็นนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยต่อไป นอกจากนี้ควรจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และจัดกิจกรรมส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

9. วิจารณ์

การจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 นี้ เป็นการทดลองจัดขึ้นเป็นครั้งแรก ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความเป็นคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เป็นการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมที่ถูกต้องดีงามในสังคมไทยให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา โดยเฉพาะความสามัคคี ความรัก ความผูกพัน ต่อกันและกัน และต่อสถาบันอีกทั้งเป็นการพัฒนานักศึกษาใหม่ในด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมใหม่ได้อย่างรวดเร็ว และเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว

จากการประเมินผลทั้งด้านนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้จัดรวมทั้งอาจารย์ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ อย่างไม่ใกล้ชิด พบว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ แต่ก็ยังพบจุดบกพร่องหลายประการ ที่ควรจะนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในการจัดครั้งต่อไป อาทิเช่น

ด้านวิทยากร

วิทยากรมีน้อยทำให้ผูกขาดการพูด ดังนั้นในการจัดครั้งต่อไป ควรมีวิทยากรจำนวนมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในการอบรมให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

ด้านสื่อ

แผ่นใสเก่าไม่ชัดเจน ผู้นั่งด้านหลังมองไม่เห็น ควรเตรียมสื่อต่าง ๆ ให้พร้อมแผ่นใสควรชัดเจน

ด้านบรรยากาศการอบรม

นักศึกษาฟังการบรรยายนานเกินไป กิจกรรมนันทนาการมีน้อยทำให้บรรยากาศในการอบรมเครียด นักศึกษาบางรายไม่ให้ความสนใจ ฉะนั้นกิจกรรมการฝึกอบรมควรสอดแทรกนันทนาการ เช่น เกมสันทนาการบ้าง เปลี่ยนบรรยากาศ เพลงควรร่วมสมัยและเหมาะสมกับวัย

ด้านที่พัก

อาคารที่พักเก่าชำรุด ทำให้ผู้พักอาศัยไม่ได้รับความสะอาดสบายเท่าที่ควร โดยเฉพาะห้องน้ำไม่สะอาด และอยู่นอกอาคารไม่ปลอดภัยต่อการใช้จ่ายค่าคืน ดังนั้นในการจัดครั้งต่อไป ด้านสถานที่ต้องพิจารณาทั้งในด้านความสะดวกในการเดินทาง ระยะทางไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยจนเกินไป มีที่พัก ห้องน้ำ และห้องประชุมที่เหมาะสม

ด้านอาหาร

อาหารว่าง ภาชนะไม่เพียงพอ อีกทั้งรสชาติไม่ชวนรับประทาน ก็ควรเพิ่มอาหารหลัก 3 มื้อ ให้เต็มที่ลดอาหารว่าง และงดอาหารม้อดึก โดยอาจจะมีเพียงน้ำเย็นหรือน้ำหวานให้ดื่มเวลาพัก และมีน้ำพร้อมของว่างสำรองไว้สำหรับบางคนที่หิว

ด้านคณาจารย์

คณาจารย์ในคณะยังมีผู้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย ควรมีการประชุมสัมพันธ ให้คณาจารย์ได้ทราบโดยทั่วถึง และเปิดรับสมัครให้คณาจารย์ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ เพื่อจูงใจให้คณาจารย์มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวให้มากขึ้น

การจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนักศึกษาในครั้งนี้ นับว่าได้ผลเป็นที่พอใจ ควรที่จะทำการทดลองจัดกับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โดยเพิ่มวัตถุประสงค์ และจัดกิจกรรมให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของแต่ละชั้นปี ซึ่งในการจัดแต่ละครั้งควรมีการประชุมประเมินผลเพื่อทราบข้อดี ข้อด้อย สามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

นอกจากนี้ควรมีการเสนอเป็นนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย เพื่อจัดเป็นแผนและจัดงบประมาณสำหรับกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมสำหรับนักศึกษา ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป และควรมีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องในทุกชั้นปี จนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ พันตรี นพ.คม ป็องขันธุ์ รตอ.ภาณุ
พินเนียม รศ.ทรงจิต พูลลาภ ที่ได้สละเวลาเป็นวิทยากร
ในการอบรมพัฒนานาบุคลิกภาพและจริยธรรมของนักศึกษา
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกกีฬา จ.ขอนแก่น ที่เอื้อเฟื้อด้าน
สถานที่ และท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์ที่ให้การ
สนับสนุน ตลอดจน คุณธานินทร์ อินทะเกตุ คุณเพ็ญศรี
เพี้ยแก่น ที่ช่วยด้านธุรการ

เอกสารอ้างอิง

1. ชมรมแพทย์ชนบท แด่หมอใหม่ กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว
การพิมพ์ 2533.
2. ศูนย์วัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 'การ
พัฒนาโดยใช้ มิติวัฒนธรรม'เอกสารประกอบการ
ประชุม 24-26 ส.ค. 2536.
3. ส.ศิริรักษ์ ครูและแพทย์ที่พึงปรารถนาในสังคมสยาม
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์ยุววิทยากุมภาพันธุ์
2532.
4. ส.ศิริรักษ์ ทัศนะทางการศึกษาเพื่อความเป็นไทย
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ ฯ บริษัทสองสยาม จำกัด
กุมภาพันธุ์ 2533.
5. สำนักกิจการนักศึกษา วิทยาลัยครูเลย 'การอบรม
พัฒนานาบุคลิกภาพ และจริยธรรมนักศึกษา ใหม่ตาม
อุดมการณ์แผ่นดินธรรมและแผ่นดินทอง' 2537.